

Vurdering etter Forskrift om konsekvensutredninger (FOR-2017-06-21-854)

Det følger av plan- og bygningsloven (pbl.) § 4-2 andre ledd at reguleringsplaner som kan få «vesentlige virkninger for miljø og samfunn» skal konsekvensutredes. Nærmere regler om hvilke planer som er omfattet av krav til konsekvensutredning er gitt i Forskrift om konsekvensutredninger (FOR-2017-06-21-854).

Forskriften er bygd opp slik at kravet til konsekvensutredning utløses for reguleringsplaner som legger til rette for tiltak som faller inn under tiltaksopplistingen i forskriftens vedlegg I eller II.

Det er altså en forutsetning for krav om konsekvensutredning at reguleringsplanen ligger innenfor et av tiltaksalternativene i vedlegg til forskriften.

Reguleringsplaner for tiltak i vedlegg I skal alltid konsekvensutredes og ha planprogram, jf. kuf. § 6 første ledd bokstav b. Reguleringsplaner for tiltak i vedlegg II skal ikke ha planprogram, og skal kun konsekvensutredes dersom de kan anses å få «vesentlige virkninger» etter kuf. § 10, jf. kuf. § 8 første ledd bokstav a.

Vurdering av om detaljregulering for Geitingsvollen omfattes av forskriftens § 6:

Etter § 6 første avsnitt, skal reguleringsplaner alltid konsekvensutredes hvis de omfattes av tiltak nevnt i vedlegg I.

Detaljreguleringen for Geitingsvollen omfatter nytt boligområde med tilhørende ny avlastnings-/adkomsveg.

Boligbebyggelse er omtalt i punkt 25 i vedlegg I. Der står det at nye bolig- og fritidsboligområder som «*ikke er i samsvar med overordnet plan*» alltid skal konsekvensutredes. Detaljreguleringen av Geitingsvollen er i tråd med overordnet plan som er kommunedelplan for Levanger sentrum.

Veganlegg omtales i vedlegg I punkt 7 b, c og e. Der står følgende:

- b) Motorveier og andre avkjørselsfrie veier som er forbeholdt motorisert trafikk.*
- c) Anlegg av ny vei med minst fire kjørefelt eller utbedring og/eller utvidelse av en eksisterende vei
som har to kjørefelt slik at den får minst fire kjørefelt, dersom en slik vei har en lengde på
minst 10 km*
- e) Andre vei- og jernbanetiltak med investeringskostnader på mer enn 750 millioner kr.*

Den nye vegen som planlegges til Geitingsvollen vil være en 2-felts lokalveg med en kostnadsramme på langt under 750 millioner kr. Tiltaket omfattes derfor ikke av punkt 7.

Konklusjon:

Detaljreguleringen av Geitingsvollen er ikke omfattet av konsekvensutredningskravet i § 6.

Vurdering av om detaljregulering for Geitingsvollen omfattes av forskriftens § 8:

Etter forskriftens § 8 første avsnitt, skal reguleringsplaner vurderes nærmere etter kriteriene i § 10 hvis de omfattes av tiltak nevnt i vedlegg II. I § 10 vurderes det om planene og tiltakene kan få «*vesentlige virkninger for miljø eller samfunn*».

Forskriftens vedlegg II nr. 10 bokstav b fastsetter at det skal foretas en nærmere vurdering etter kuf. § 10 for reguleringsplaner som legger til rette for «*Utviklingsprosjekter for by- og tettstedsområder, inkludert kjøpesentre og parkeringsanlegg*». I veilederen til forskriften: «*Konsekvensutredninger for planer etter plan- og bygningsloven*» (H-2487-B) står det kort at «*utviklingsprosjekter for by- og tettstedsområder*» skal tolkes vidt, og de kan omfatte «*utviklingsprosjekter for boligbygging*».

Med bakgrunn i at tiltaksalternativet i forskriften og ovennevnte veileder ikke omtaler boligbygging generelt, men viser til «*utviklingsprosjekt for boligbygging*», må det anses som klart at bestemmelsen ikke tar sikte på å omfatte alle reguleringsplaner som åpner for boligbebyggelse. Det går ikke klart frem av veilederen hvilke oppfangskriterier som gjelder for at boligprosjekter skal omfattes av denne bestemmelsen. Tidligere veiledere, og veilederen til EU-kommisjonen som ligger til grunn for bestemmelsen, angir at bestemmelsen omfatter større utbygginger der formålet med planen er å transformere by- og tettstedsområder. Det er etter vårt syn krevende å konstatere at reguleringsplan for Geitingsvollen kan karakteriseres som en plan som tar sikte på transformasjon av Levanger by. Videre er det her tale om en plan som legger til rette for utbygging av et boligfelt som allerede er avklart overordnede plannivå. Som Miljøverndepartementet peker på i veilederen, er alternativet mest aktuelt ved utbygging av nye boligfelt som ikke er avklart i oversiktsplan.

En naturlig språklig forståelse av bestemmelsen, samt någjeldende og eldre veiledere omtalt ovenfor, trekker klart i retning av at detaljreguleringsplan for Geitingsvollen ikke faller inn under det aktuelle tiltaksalternativet.

Forskriftens vedlegg II nr. 10 bokstav e fastslår at bygging av veger er et tiltak som skal vurderes nærmere etter kriteriene i § 10. Dette betyr at det må foretas en vurdering av «*vesentlige virkninger*» etter § 10 for den nye adkomst/avlastningsvegen.

Konklusjon:

Boligdelen av detaljreguleringen omfattes ikke av konsekvensutredningskravet i § 8. Den nye adkomst/avlastningsvegen omfattes av vedlegg II, nr. 10 bokstav e, og det må derfor foretas en vurdering av «*vesentlige virkninger*» etter § 10 for dette tiltaket for å avklare om det blir krav om konsekvensutredning.

Vurderinger av om ny adkomst-/avlastningsveg til Geitingsvollen kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn:

I vurderingen av om planen kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn er det tatt utgangspunkt i departementets veileder: «*Når skal tiltak i vedlegg II konsekvensutredes? Vurdering etter § 10 i forskrift om konsekvensutredninger*».

Samtlige kriterier i § 10 er gjennomgått og vurdert. For de kriteriene i § 10 som er funnet relevante, er det foretatt en nærmere vurdering av om virkningene kan karakteriseres som «vesentlige».

Forskriftens vilkår om «vesentlige» virkninger innebærer ikke at enhver negativ innvirkning, på hensyn som nevnt, er tilstrekkelig til å konstatere at planen må konsekvensutredes. Innvirkningen på de relevante hensynene må ha et visst omfang for at de skal ansees som «vesentlige».

Kriteriene for hva som anses som vesentlige virkninger omfatter egenskaper ved tiltaket, lokalisering og påvirkning på omgivelsene, samt egenskaper ved virkningene, jf. kuf. § 10 første ledd. Hva som ansees som vesentlige virkninger beror for øvrig i stor grad på et planfaglig skjønn. Det vises til ovennevnte veileder der det under pkt. 1.3 framgår følgende:

«(...) Bestemmelsene i EIA-direktivets annekse III gir i liten grad holdepunkter for hva som er å anse som vesentlig virkninger og etterlater stor grad av skjønn.»

Videre framgår det av veilederens pkt. 1.3 at:

«(...) Det legges til grunn at det vil være relativt få planer og tiltak etter § 8 som vil falle inn under forskriftens definisjon av vesentlige virkninger.»

Egenskaper ved planen eller tiltaket (andre ledd)
a) Størrelse, planområde og utforming
Ny planlagt veg til Geitingsvollen er en lokalveg i to felt med tilhørende fortau. Vegen er en forlengelse av Sørvegen ut til fv. 6874. Den nye vegstrekningen har en lengde på ca 800 meter.
Vegen har vært planavklart siden kommunedelplanen for Levanger sentrum ble vedtatt av kommunestyret den 16. oktober 2019. For å på best mulig måte ta vare på dagens arrondering legges vegen i eiendomsgrensen mellom gnr. 314 bnr. 1 og gnr. 313 bnr. 2.
Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes til ikke å utløse krav om konsekvensutredning etter andre ledd bokstav a.
Som grunnlag for denne vurderingen er det tatt utgangspunkt i at vegen er to-felts lokalveg, at vegen er utredet i tidligere planprosesser og at tiltaket medfører begrenset påvirkning på omgivelsene.

b) Bruken av naturressurser, særlig arealer, jord, mineralressurser, vann og biologiske ressurser
<p>Vegen innebærer ikke bruk av naturressurser utover det som normalt inngår ved utbygging av veg.</p> <p>Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes til ikke å utløse krav om konsekvensutredning etter andre ledd bokstav b.</p>
c) Avfallsproduksjon og utslipp
<p>Vegen vil ikke skape avfallsproduksjon eller utslipp utover det som er normalt. Veggen medfører ikke utslipp av prioriterte miljøgifter.</p> <p>Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes til ikke å utløse krav om konsekvensutredning etter andre ledd bokstav c.</p>
d) Risiko for alvorlige ulykker og/eller katastrofer
<p>Vegen vil ikke medføre økt risiko for alvorlige ulykker og /eller katastrofer.</p> <p>Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes til ikke å utløse krav om konsekvensutredning etter andre ledd bokstav d.</p>

Lokalisering og påvirkning på omgivelsene (tredje ledd)	
a) Verneområder etter naturmangfoldloven kapittel V eller markaloven § 11, utvalgte naturtyper (naturmangfoldloven kapittel VI), prioriterte arter, vernede vassdrag, nasjonale laksefjorder og laksevassdrag, objekter, områder og kulturmiljø fredet etter kulturminneloven	
Vern etter naturmangfoldloven eller markaloven	<p>Planområdet inngår ikke i verneområder eller i områder foreslått til vern.</p> <p>Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes til ikke å utløse kravet om konsekvensutredning jf. dette punktet.</p>
Utvalgte naturtyper (naturmangfoldloven kapittel VI)	<p>Det er ikke registrert utvalgte naturtyper (https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2011-05-13-512) i planområdet eller i tilgrensende areal.</p> <p>Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes til ikke å utløse kravet om konsekvensutredning jf. dette punktet.</p>
Prioriterte arter	<p>Det er ikke registrert prioriterte arter i eller i nærheten av planområdet. Kilde naturbase.no og artskart (artsdatabanken og forskrifter for prioriterte arter (14 stykk)).</p> <p>Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes til ikke å utløse kravet om konsekvensutredning jf. dette punktet.</p>
Vernede vassdrag	<p>Planforslaget berører ikke verna vassdrag.</p> <p>Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes til ikke å utløse kravet om konsekvensutredning jf. dette punktet.</p>

<p>Nasjonale laksefjorder og laksevassdrag.</p>	<p>Planforslaget berører ikke fjorden eller nasjonale laksevassdrag. Vegen vil gå i bro over Levangerelva og skal ikke berøre vannstrengen.</p> <p>Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes til ikke å utløse kravet om konsekvensutredning jf. dette punktet.</p>
<p>Objekter, områder og kulturmiljø fredet etter kulturminneloven</p>	<p>Det er ingen objekter, områder og kulturmiljø som er fredet etter kulturminneloven i eller i nærheten av planområdet.</p> <p>Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes til ikke å utløse kravet om konsekvensutredning jf. dette punktet.</p>
<p>b) Truede arter eller naturtyper, verdifulle landskap, verdifulle kulturminner og kulturmiljøer, nasjonalt eller regionalt viktige mineralressurser, områder med stor betydning for samisk utmarksnæring og reindrift og områder som er særlig viktige for friluftsliv</p>	
<p>Truede arter eller naturtyper</p>	<p>Truede arter:</p> <p>Truede arter i Naturbase vises i kartlaget: "<i>Arter av nasjonal forvaltningsinteresse</i>". Kartlaget viser 3 registreringer innenfor området som kan bli berørt av vegen.</p> <p>Det er enkeltobservasjoner av fugleartene Storspove, Gulspurv og Åkerrikse. I Levangerelva er det funn av ett eksemplar av elvemusling fra 2010.</p> <p>Storspove har status som sterkt truet på rødlista. Storspove hekker langs kysten fra Vest-Agder til Finnmark, i Oslofjordområdet og i innlandet på Østlandet og i Trøndelag. Arten er mest tallrik fra Trøndelag og nordover (Shimmings & Heggøy 2019). Den finnes i åpent landskap, både på dyrket mark og på udyrket mark som på lyngheier, myrer og strandenger. Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes ikke til å påvirke artens leve- eller hekkeområder vesentlig.</p> <p>Gulspurv er observert en rekke steder i kulturlandskapet rundt Levanger sentrum og har naturlig tilholdssted i slike jordbruks- og kulturlandskap. Arten har status som sårbar på rødlista. Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes ikke til å påvirke artens leve- eller hekkeområder vesentlig.</p> <p>Åkerrikse har, på grunn av sin svært beskjedne bestandsstørrelse, status som kritisk truet på rødlista. Åkerrikse er en trekkfugl. Den etablerer seg helst i kulturmarker med høyt gras. Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes ikke til å påvirke artens leve- eller hekkeområder vesentlig.</p> <p>Elvemusling er en sårbar art på rødlista. Funnet av en elvemusling i 2010 er lenger opp i elva, der Langåselva renner ut i Levangerelva. Ingen andre muslinger er funnet. På grunn av svært begrenset omfang, og at veginngrepet i liten grad vil påvirke elva, vurderer det at dette forholdet ikke utløser krav til konsekvensutredning.</p>

	<p>Selv om utbyggingen berører enkeltobservasjoner av truede arter, vurderes ikke omfanget til å gi «vesentlige virkninger».</p> <p>Truede naturtyper: Det er i naturbase ikke registrert registrert truede naturtyper i området. Ny veg berører i hovedsak landbruksarealer med unntak av der vegen krysser Levangerelva. Den samlede belastningen på eventuelle truede naturtypene har dermed ikke et omfang som gjør at kravet om konsekvensutredning utløses.</p> <p>Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes til ikke å utløse kravet om konsekvensutredning jf. dette punktet.</p>
Verdifulle landskap	<p>Det er ingen registrerte verdifulle landskap iht. til beskrivelse i veilederen. Ny veg medfører ikke vesentlig påvirkning for verdifulle landskap.</p> <p>Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes til ikke å utløse kravet om konsekvensutredning jf. dette punktet.</p>
Verdifulle kulturminner/kulturmiljøer	<p>Ny veg er ikke lokalisert helt eller delvis innenfor område der det finnes kulturminner, eller innenfor kulturmiljø som er fredet, midlertidig fredet eller foreslått fredet etter kulturminneloven. Vegen medfører ikke vesentlig påvirkning for verdifulle kulturminner/kulturmiljøer.</p> <p>Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes til ikke å utløse kravet om konsekvensutredning jf. dette punktet.</p>
Nasjonalt eller regionalt viktige mineralressurser	<p>Det er ingen nasjonale eller regionale viktige mineralressurser som blir berørt.</p> <p>Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes til ikke å utløse kravet om konsekvensutredning jf. dette punktet.</p>
Områder med stor betydning for samisk utmarksnæring og reindrift	<p>Ingen områder med stor betydning for samisk utmarksnæring og reindrift blir berørt.</p> <p>Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes til ikke å utløse kravet om konsekvensutredning jf. dette punktet.</p>
Områder som er særlig viktige for friluftsliv	<p>Levangerelva er svært viktig for friluftslivet i området. Den nye vegen vil bare berøre denne interessen der den krysser elva.</p> <p>Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes til ikke å utløse kravet om konsekvensutredning med tanke på friluftsliv. Selv om utbyggingen berører friluftsverdier, vurderes ikke omfanget til å være «vesentlig». Det vil også være mulig at hensynta disse verdiene gjennom detaljreguleringen.</p>

c) Statlige planretningslinjer, statlige planbestemmelser eller regionale planbestemmelser gitt i medhold av plan- og bygningsloven av 27. juni 2008 eller rikspolitiske bestemmelser eller rikspolitiske retningslinjer gitt i medhold av plan- og bygningsloven av 14. juni 1985

Statlig planretningslinjer for arealbruk og mobilitet, strandsone, klima- og energiplanlegging

Det vurderes at ny veg ikke kommer i konflikt med statlige planretningslinjer, regionale planbestemmelser eller rikspolitiske bestemmelser eller rikspolitiske retningslinjer.

Rikspolitiske retningslinjer for barn og unge, verna vassdrag

Det vurderes at ny adkomst-/avlastningsveg ikke å utløse krav om konsekvensutredning på dette punktet.

Rikspolitisk bestemmelse for kjøpesentre

Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes til ikke å utløse kravet om konsekvensutredning jf. dette punktet.

d) Større omdisponering av landbruks-, natur- og friluftsområder eller områder som er regulert til landbruk og som er av stor betydning for landbruksvirksomhet

Områder regulert til landbruk eller LNF(R)

Ny veg vil gå over dyrkajord av mindre god, god og svært god kvalitet. For å i størst mulig grad bevare dagens arrondering legges vegen i eiendomsgrensen mellom gnr. 314 bnr. 1 og gnr. 313 bnr. 2.

Selv om vegtiltaket medfører omdisponering av 10-15 daa fulldyrka jord, vurderes den landbruksmessige betydningen til å være begrenset. Vegtraseen er også regulert i overordnet plan.

Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes til ikke å utløse kravet om konsekvensutredning jf. dette punktet.

e) Økt belastning i områder der fastsatte miljøkvalitetsstandarder er overskredet

Miljøkvalitetsstandard for vann

Tiltaket medfører ingen fysiske endringer i Levangerelva som kan forringe dagens kjemiske eller økologisk tilstand.

Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes til ikke å utløse kravet om konsekvensutredning jf. dette punktet.

f) Konsekvenser for befolkningens helse, for eksempel som følge av vann- eller luftforurensning	
Ny adkomst-/avlastningsveg får ikke vesentlige negative virkninger for menneskers helse, og kravet om konsekvensutredning utløses ikke på dette punktet.	
g) Vesentlig forurensning eller klimagassutslipp	
Forurensning til luft	<p>Det vurderes at ny adkomst-/avlastningsveg ikke fører til økt forurensning i forhold til dagens situasjon. Tiltaket kan medføre mindre bilforurensning i Levanger sentrum som har store utfordringer i dag med støy og støv.</p> <p>Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes til ikke å utløse kravet om konsekvensutredning jf. dette punktet.</p>
Forurensning til vann	<p>Ny veg medfører ikke forringelse av miljøtilstand i vannforekomster.</p> <p>Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes til ikke å utløse kravet om konsekvensutredning jf. dette punktet.</p>
Forurensning til sedimenter	Ikke aktuelt, ny veg medfører ikke utslipp av miljøgifter.
Forurensning til grunn	Ny veg er ikke et tiltak som medfører forurensning til grunn.
Ubehagelig lukt	Ikke aktuelt.
Støy	<p>Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging, T-1442/2021, vil være retningsgivende for eventuelle tiltak for å begrense støy. Med planforslaget må det følge en støyfaglig utredning som viser framtidig støybelastning. Ny veg går imidlertid gjennom et område med god avstand til eksisterende bebyggelse, noe som tilsier at relativt få vil bli berørt av økt støybelastning. Det vurderes at tiltaket ikke vil medføre en vesentlig økning i antall personer som utsettes for støy. En god del vil også få bedre støyforhold, i forhold til i dag, når ny veg er på plass.</p> <p>Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes derfor til ikke å utløse kravet om konsekvensutredning jf. dette punktet, men støy må være et sentralt utredningstema i planforslaget.</p>
Stråling	Ny veg er ikke et tiltak som medfører stråling.

<p>Klimagass</p>	<p>Ny veg vurderes til ikke å gi en vesentlig trafikkøkning. Vegen vil være en avlastningsveg for gjennomgangstrafikk i bykjernen av Levanger, og flytte en del trafikk som i dag går gjennom sentrum til den nye vegen.</p> <p>Vegen, med tilhørende gang- og sykkelveg, tilrettelegger også for at det blir enklere å velge bærekraftige transportløsninger, som gange og sykkel, for forflytning i nærområdet. Dette tilrettelegger for reduksjon av personbiltrafikk og deretter klimagassutslipp.</p> <p>Ny adkomst-/avlastningsveg vurderes til ikke å utløse kravet om konsekvensutredning jf. dette punktet.</p>
<p>h) Risiko for alvorlige ulykker som en følge av naturfarer som ras, skred eller flom</p>	
<p>Flom- og skredfare</p>	<p>Ny veg vil ikke gi økt fare for alvorlige flom- og skredsituasjoner i seg selv. I området vegen skal bygges i er det imidlertid kjente utfordringer knyttet til grunnforhold og flom. Det vil derfor være viktig at det gjennomføres gode faglige utredninger knyttet til geoteknikk og hydrologi for å kartlegge om utbyggingstiltaket medfører endringer av disse risikofaktorene. Prinsippene og prosedyrene som er gitt i retningslinjene fra NVE skal legges til grunn for utredningsarbeidet.</p> <p>Sikkerhet knyttet til geoteknikk og flom må fagutredes, men det vurderes at ny veg ikke utløser kravet om konsekvensutredning.</p>

Egenskaper ved virkningene (fjerde ledd)

Ny veg vil medføre nedbygging av ca. 10-15 daa fulldyrka jord, noe som gir jordbruksmessige negative konsekvenser i forhold til dagens situasjon. Det er imidlertid vurdert at de negative konsekvensene ikke er «vesentlige», og at de samfunnsmessige positive virkningene av ny veg er vesentlig større. Gjennom god planlegging vil det være mulig å begrense de negative konsekvensene gjennom å ta hensyn til dagens arrondering, og ved å gjøre vegtraseen kortest mulig.

Sannsynligheten for at byggingen av ny veg øker risiko for alvorlige ulykker som en følge av naturfarer som ras, skred eller flom, er vurdert som små så lenge NVE sine retningslinjer følges opp gjennom gode fagutredninger.

Ny veg fra Geitingsvollen og ut mot Braner vil gi god adkomst til det planlagte boligfeltet. Samtidig blir det en veg som avlastet trafikken i sentrumskjernen av Levanger, hvor det er store miljømessige utfordringer knyttet til dagens store trafikkmengde. Den samlede samfunnsmessige virkningen av vegtiltaket er derfor positivt.

Per Anders Røstad
Saksbehandler plansak